

Asia: VN/21641/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Jyväskylän ammattikorkeakoulu (Jamk) kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa asiassa. Jamk pitää ehdotuksia yliopisto- ja ammattikorkeakoululakien muuttamiseksi kannatettavina ja toivoo niiden voimaan saattamista nopealla aikataululla.

Lausunnonantajan näkemykset koskien hakemuksen käsittelymaksun palauttamista

- Käsittelymaksun palauttaminen on positiivinen muutos, joka vähentää niin sanottuja turhia hakemuksia ja niistä aiheutuvaa turhaa hallinnollista työtä.
- Maksun periminen keskitetysti osana korkeakoulujen sähköistä haku- ja valintajärjestelmää vaikuttaa parhaalta tavalta toiminnan organisoimiseksi, jonka avulla pystytään helpoiten seuraamaan yksittäisten maksajien maksut erityisesti silloin kun hakija hakee useampiin koulutuksiin.
- Hakijamaksu tulisi sitoa hakijan kansalaisuuteen eikä pohjakoulutukseen, koska nykyisen esityksen seurauksena pohjakoulutuksen tarkastaminen tulisi lisäämään korkeakoulujen työtä.

Lausunnonantajan näkemykset tilauskoulutuksen muutoksista

- Tilauskoulutus toimintana erityisesti niissä tapauksissa, kun tilaajana on joku muu toimija kuin oppilaitos / korkeakoulu on osoittautunut ongelmalliseksi ja erityisesti kun tilauskoulutus on toteutettu Suomessa.
- Esitetyt muutokset vähentänevät väärinkäytösten mahdollisuuksia.
- Tilaajan motiivien ja aidon intressin selvittäminen on haasteellista, eikä sitä tällä lainsäädännön muutoksella pystytä tekemään helpommaksi.
- Perustelujen maininta ”tilaajan pitäisi pääsääntöisesti osallistua myös taloudellisiin panostuksiin opiskelijoiden kouluttamiseen” jättää paljon tulkinnan varaa.

Lausunnonantajan näkemykset koskien lukuvuosimaksujen korottamista

- Lukuvuosimaksujen korottaminen täyskatteelliseksi on kannatettava muutos, jolla voidaan sekä kasvattaa ammattikorkeakoulujen kehittämisresursseja että välttää tilannetta, jossa julkista rahoitusta käytetään niiden opiskelijoiden kouluttamiseen, jotka eivät jää Suomeen.
- Pidämme hyvänä sitä, että ammattikorkeakoulu saa päättää itse koulutuksen kustannusten laskentaan liittyvistä menettelyistä. Pidämme tärkeänä, että lainsäädäntö tukee korkeakoulujen mahdollisuutta saada voittoa lukuvuosimaksullisesta toiminnasta ja saada näin lisää taloudellista resurssia toimintansa kehittämiseen.
- Kansallista apurahajärjestelmän tarvetta ja tapaa luoda se on hyvä selvittää.
- Myös opintolainahyvityksen kaltaisen hyvityksen selvittäminen EU/ETA-maiden ulkopuoliselle, suomalaisesta korkeakoulusta tai muusta suomalaisesta oppilaitoksesta valmistuneelle, lukukausimaksua maksaneelle ja Suomessa määräajan työskennelleelle henkilölle on kannatettava asia.

Lausunnonantajan näkemykset lukuvuosimaksujen kiertämisen ehkäisemistä koskevasta muutoksesta

- Lakiesityksen muutokset ovat välttämättömiä, jotta lukuvuosimaksujen kiertäminen voidaan estää. Lukuvuosimaksuvelvollisuuden on pysyttävä voimassa myös niissä tilanteissa, kun oleskelulupa on saatu opiskelijan perhesiteen perusteella.
- Lakiin tarvitaan myös muutos, jotta lukuvuosimaksuvelvollisen opiskelijan opiskeluoikeus voidaan päättää, mikäli lukuvuosimaksuja ei ole maksettu.
- Tilapäistä suojelua saavien opiskelijoiden sisällyttäminen rahoitusmalliin on huomioitava.

Lausunnonantajan näkemykset tiedonsaantioikeuden lisäämisestä

- Hyvä ja kannatettava uudistus, jonka toivomme tulevan voimaan mahdollisimman pian.
- Tiedonsaantioikeuden lisääminen tukee toimintaa ja toimijoita korkeakouluissa, kun tieto hakijan/opiskelijan hakemuksesta ja oleskeluluvusta on myös korkeakouluilla.
- Tiedonsaantioikeuteen liittyen korkeakoulu voi myös oma-aloitteisesti antaa tietoja MIGRille mutta myös rajavalvonnalle.

Saarikoski Vesa
Jyväskylän ammattikorkeakoulu

Kontula Hanna

